

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
ULUSLARARASI HUKUK VE DIŐ
İLİŐKİLER
GENEL MÜDÜRLÜĐÜ

SÖZLEŐMELER BÜROSU
Türkiye İle Cezayir Arasında
Hukuki Ve Ticari
Konularda Adli Yardım Sözleşmesi

TURKİYE CUMHURİYETİ

VE

CEZAYİR DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ

ARASINDA

HUKUKİ İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME

T.B.M.M. Adalet Komisyonu
İşbirliğine katıldım. Konya ile ilgili
konu tasarıya görüşülüp kabul
edildi. 2.11.1989

Bir taraftan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,

Diğer taraftan, Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti,

Her iki Devleti yönlendiren müşterek ideal, adalet ve hürriyeti dikkate alarak,

Her iki millet arasındaki dostluk ilişkilerini güçlendirmek, adli ve hukuki sahada her iki Devleti birleştiren bağları pekiştirmek yönündeki ortak isteklerini nazara alarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

BÖLÜM I
GENEL HÜKÜMLER

KISIM I
BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

MADDE 1

Akit Taraflar, işbu Sözleşme hükümleri çerçevesinde, yardımlaşmanın istenildiği anda istenilen Tarafın adli makamlarının yetkisine giren hukuki, ticari ve cezai konularda karşılıklı olarak mümkün olan en geniş adli yardımda bulunmayı ve adli teşkilât, kanuni mevzuat ve içtihat alanında bilgi alışverişi yapmayı taahhüt ederler.

KISIM II

YABANCININ TEMİNAT YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE
ADALETE BAŞVURU

MADDE 2

Akit Tarafların herbirinin vatandaşları, yabancı oldukları veya ülkede yerleşmiş olmamaları yahut ikametgahlarının bulunmaması gibi herhangi bir sebeple ne kefalet vermeye ne teminat yatırmaya tabi tutulmayacaklardır.

Yukarıdaki fıkra kurulmuş olañ hükmi şahıslara veya Akit Tarafların herbirinin kanunlarına göre faaliyetlerine izin verilen hükmi şahıslara uygulanacaktır.

Akit Taraflardan herbirinin vatandaşları diğer Tarafın ülkesinde haklarının takibi ve müdafaası için adli makamlara serbestçe ve kolaylıkla başvurma hakkını haiz olacaklardır.

KISIM III

ADLİ MUZAHARET

MADDE 3

Akit Tarafların herbirinin vatandaşları, müzaharetin

./..

İsteneceği Devletin kanununa uymaları kaydıyla, vatandaşlığı haiz olanlar gibi adli müzaheretten faydalanacaklardır.

MADDE 4

Talepte bulunan şahsa, gelirinin yetersiz olduğunu teyid eden belge, iki Devletten birisinin ülkesinde ikamet etmekte ise daimi ikametgahının bulunduğu yerdeki makamlarca verilecektir. İlgili şahıs üçüncü bir ülkede ikamet ettiği takdirde bu belge mahal itibariyle yetkili konsolos tarafından ita olunacaktır.

İlgili şahsın talebin yapılacağı ülkede ikamet etmesi halinde, vatandaşı bulunduğu ülke makamlarından tamamlayıcı mahiyette bilgiler istenebilecektir.

KISIM IV

ADLİ VE GAYRİ ADLİ BELGELERİN TEBLİĞİ

MADDE 5

Dışişleri Bakanlığı
Suçluların iadesini düzenleyen hükümler ayrı olmak üzere, her iki Devletten birisinin ülkesinde mukim şahıslara tebliği gereken hukukî, ticarî ve cezai konulardaki adli ve gayri adli belgeler karşılıklı olarak her iki Devletin Adalet Bakanlıkları aracılığıyla iletilecektir.

İkametgah Devletin Kanunî mevzuatına aykırı olmadığı ölçüde Akit Tarafların kendi vatandaşlarına tebliği gereken adli ve gayri adli belgeleri Diplomatik veya Konsolosluk temsilcilikleri tarafından doğrudan tebliğ ettirme imkânını işbu madde hükümleri bertaraf etmeyecektir.

Kanunî mevzuat arasında uyumsuzluk bulunduğu takdirde mahatabın uyrukluğu, ülkesinde tebligat yapılması gereken Devletin kanununa göre tayin edilecektir.

MADDE 6

Adli ve gayri adli belgelere aşağıdaki hususları muhtevi bir belge eklenecektir :

- Talepte bulunan makam,
- Tebliği gereken belgenin mahiyeti,
- Tarafların isimleri ve sıfatları,
- Muhatabın isim ve adresi,
- Cezai konularda işlenen suçun mahiyeti ve kısaca fiillerin işleniş şekli.

MADDE 7

İstenilen Devlet, belgenin muhatabına tebliğini sağlamakla yetinecektir. Bu tebliğin yapıldığı, ilgili şahıs tarafından gereği gibi imzalanmış ve tarihi atılan bir alanda belgesi veya istenilen Devlet yetkili makamınca düzenlenen ve tebligatın yapıldığı hususunu, tarihi ve şeklini ihtiva eden bir tebligat tutanağı ile kanıtlanacaktır. Alında belgesi veya tutanak isteyen makama iletilecektir.

Tebliğ yapılmadığı takdirde istenilen Devlet, tebligatın ne sebeple yerine getirilemediğini açıklamak suretiyle sözkonusu belgeyi gecikmeksizin isteyen Devlete iade edecektir.

MADDE 8

Adli ve gayri adli belgelerin tebliği hiçbir masrafın ödenmesini gerektirmez.))

MADDE 9

Hukuki ve ticari konularda, bundan önceki maddelerde öngörülen hükümler, tebligatın yerine getirilmesi gereken ülkede vürürlükteki şekle uygun olarak yapılması kaydıyla, Akit Taraflardan birisinin ülkesinde ikamet eden ilgili şahısların aynı ülkede mukim şahıslara tüm belgeleri göndertmek veya tebliğ ettirmek haklarını haleldar etmeyecektir.

(tebligat işleminin aynı ilke dahilinde yerine getirilmeyecektir.)

KISIM V

İSTİNABE TALEPLERİNİN GÖNDERİLMESİ VE
YERİNE GETİRİLMESİ

MADDE 10

Her iki Akit Taraftan birisinin Ülkesinde yerine getirilmesi öngörülen hukuki ve ticari konulardaki istinabe talepleri, her birisinin usul hükümlerine göre adli makamlar tarafından yerine getirilecektir.

İstinabe talepleri 5.maddenin 1.fakrasında öngörülen şekilde gönderilecektir.

Bu husus ikamet Devletinin kanuni mevzuatına aykırı bulunmadığı ölçüde işbu madde hükümleri, Akit Devletlerin hukuki ve ticari konularda kendi vatandaşlarının beyanlarının alınmasına ilişkin istinabeleri doğrudan Diplomatik temsilcilikleri ve Konsolosluk görevlilerine icra ettirmek imkânını bertaraf etmeyecektir.

Kanuni mevzuat arasında uyumsuzluk bulunduğu takdirde, beyanın alınması istenilen şahsın uyrukluğu, ülkesinde istinabenin yerine getirilmesi gereken Devletin kanununa göre tayin edilecektir.

Akit Taraflardan birisinin Ülkesinde yerine getirilmesi icabeden cezai konulardaki istinabeler Adalet Bakanlığına gönderilecek ve her birisinin usul hükümlerine göre adli makamlar tarafından yerine getirilecektir.

MADDE 11.

İstenilen makam istinabe talebinin yerine getirilmesini, bu hususun adli makamın yetkisi haricinde bulunması veya yerine getirilmesi icabeden Devletin egemenliğini, güvenliğini veya kamu düzenini haleldar edecek nitelikte olması halinde reddedebilir.

./..

*İn Anuska
hukuki ve ticari
konulardan farklı
uygulama*

- 7 -

MADDE 12

Tanıklık yapmaları talep edilen şahıslara, istenilen Devletin kanuni mevzuatında öngörülen şekil dairesinde davetiye gönderilecektir. Davete icabet edilmemesi halinde istenilen makam, bu şahısları zorlamak için kendi kanununda öngörülen bütün zorlayıcı tedbirleri alacaktır.

MADDE 13

İsteyen makâmın açıkça talep etmesi halinde, istenilen makam :

1) Bu husus kendi kanuni mevzuatına aykırı bulunmadığı takdirde, bir istinabe talebini özel bir usûle göre yerine getirilmesini sağlamak;

2) İstinabenin yerine getirilmesi icabeden ülkede yürürlükte bulunan kanunda öngörülen şartlar dairesinde tarafların hazır bulunabilmeleri amacıyla istinabenin yerine getirileceği tarihi ve mahalli isteyen makama duyurmak, zorundadır.

MADDE 14

İstinabe taleplerinin yerine getirilmesi, bilirkişilerin ücretleri dışında, isteyen Devlet tarafından hiçbir masrafın ödenmesini gerektirmeyecektir.

KISIM VI

TANIK VEYA BİLİRKİŞİLERİN MAHKEME
ÖNÜNE ÇIKMALARI

MADDE 15

1) İsteyen Taraf, bir tanık veya bilirkişinin kendi adli makamları önüne bizzat çıkmasını özellikle gerekli buluyorsa, tebliğ talebinde bu hususu belirtecek ve istenilen Taraf tanık veya bilirkişiyi mahkeme önüne çıkmaya davet edecektir.

Önceki fiilleri veya mahkûmiyetleri için, isteyen Taraf Ülkesinde ne koğusturulabilir ne tutuklanabilir ne de kişisel hürriyeti herhangi bir şekilde tahdit edilebilir.

2) İsteyen Taraf Ülkesinde bulunması adli makamlarca artık gerekli görülmeyen tanık veya bilirkişi bu tarihten itibaren 30 gün içerisinde ve isteyen Taraf Ülkesini terk etme imkânına sahip olmasına rağmen bu Ülkede kaldığı veya terk edip de geri döndüğü takdirde işbu maddede öngörülen bağışıklık sona erecektir.

KISIM VII

YAZIŞMA DİLİ VE HABERLEŞME YOLU

MADDE 18

İşbu Sözleşmenin uygulanması dolayısıyla tevdi olunacak belgeler isteyen makam dilinde düzenlenecek ve istenilen makam dilinde aslına uygunluğu tasdik olunmuş tercümelerini ihtiva edecektir.

MADDE 19

İşbu Sözleşme çerçevesinde, suçluların iadesine ilişkin hükümler hariç olmak kaydıyla her iki Akit Tarafın Adalet Bakanlıkları kendi aralarında haberleşmeye yetkilidirler.

BÖLÜM II

HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDAKİ KARARLAR İLE HAKEM KARARLARININ TENFİZİ

MADDE 20

Türkiye veya Cezayir mahkemeleri tarafından hukuki ve ticari konularda verilen nizalı ve nizasız yargı kararları aşağıdaki şartları taşımaları halinde diğer Akit

Taraf Ülkesinde kendiliğinden kesin hüküm kuvvetini haiz olacaktır :

a) İlgilinin açıkca feragati hariç, kararı vermiş olan mahkemenin tenfizinin talep edildiği Devletin mevzuatına göre yetkili olması;

b) Tarafların kararın verilmiş olduğu Devletin kanununa göre, usulüne uygun surette duruşmaya davet ve temsil edilmiş veya gıyabında cereyan etmiş olması;

c) Kararın verildiği ülke kanununa göre kesinleşmiş ve icra kabiliyetini haiz olması, meğer ki muhafaza veya ihtiyati tedbirlerle ilgili bir karar sözkonusu olsun. Bu son durumda, kararın icra kabiliyetini haiz olması şartıyla itiraz veya temyiz yolu açık olsa dahi tenfizi mümkündür;

d) Kararın, tenfizinin istendiği Devletin kamu düzenine ve bu Devlette uygulanan kamu hukuku prensiplerine aykırı olmaması;

e) Kararın, tenfizinin istendiği Devlette verilmiş ve kesinleşmiş bir mahkeme kararına aykırı olmaması.

MADDE 21

Yukarıdaki maddede öngörülen kararlar, diğer Devlet makamlarınca herhangi bir cebri icraya veya tescil, şerh yahut resmi sicillerde düzeltme gibi bir resmi işleme ancak, orada icra kabiliyetini haiz oldukları tespit edildikten sonra konu teşkil edebilir.

MADDE 22

Tenfiz kararı, her ilgili tarafın talebi üzerine talep olunan Devletin kanununa göre yetkili makam tarafından verilir. Tenfiz kararına uygulanacak usul, tenfizinin talep olunduğu Devlet kanununa tâbidir.

MADDE 23

Yetkili mahkeme tenfizi istenen kararın kesin hüküm kuvvetinden yararlanabilmesi için yukarıdaki maddelerde

./..

Öngörülen şartları haiz olup olmadığını tespitle yetinir. Mahkeme bu incelemeyi resen yapar ve sonucunu da kararında belirlemek zorundadır.

Yetkili mahkeme tenfiz kararını verirken, gerekirse yabancı kararın tenfiz kararını veren ülkede verilmiş gibi aileniyet bulması için lüzumlu tedbirlerin alınmasını emreder.

MADDE 24

Tenfiz kararı, yabancı mahkeme ilâminin ihtiva ettiği hükümlerin tamamı veya bir kısmı için verilebilir.

MADDE 25

Tenfiz kararı, tenfiz davasının bütün tarafları arasında ve talepte bulunulan Devlet ülkesinin tamamı üzerinde hüküm ifade eder.

Tenfiz kararı, icra kabiliyeti kazandırdığı kararın icra işlemleri safhasında, tenfizinde elde edildiği tarihten itibaren ve tenfiz kararını veren mahkeme tarafından o tarihte verilmiş gibi aynı sonuçlara doğurur.

MADDE 26

Bir mahkeme kararının tanınması veya tenfizini talep eden taraf aşağıdaki belgeleri eklemek zorundadır :

- a) İlâmın resmîyeti konusunda gerekli şartlara taşıyan bir sureti;
- b) Kararın tebliği belgesinin veya tebliğ yerine geçen diğer herhangi bir belgenin aslı;
- c) Mahkeme kalemince verilmiş olup karara karşı hiç bir itiraz veya temyiz talebi bulunmadığını gösteren bir belge;
- d) Duruşmanın gıyapta cereyanı halinde, duruşmada bulunmayan tarafa gönderilmiş olan davetiyenin tasdikli sureti;

./..

e) Gerekliyse yukarıda sayılan bütün belgelerin, talepte bulunulan Devlet mevzuatında öngörülen kurallara göre aslına uygunluğu tasdik edilmiş birer tercümesi.

MADDE 27

Hakem mahkemesi kararları, işbu Sözleşmenin 20.maddesinde öngörülenlerden başka aşağıdaki şartları ihtiva etmesi halinde tenfiz edilir :

a) Karar, belli bir ihtilafta hakem mahkemesinin yetkisini tespit eden yazılı bir mutabakat uyarınca verilmiş veya belirli bir hukuki münasebetten kaynaklanan gelecekteki ihtilaflar için olup hakem mahkemesi kararına mutabık kalınan yetki çerçevesinde vermiş olmalıdır.

b) Bir hakem mahkemesinin yetkisinin tanınmasıyla ilgili yazılı mutabakat, kararın tenfiz edileceği ülkedeki Akit Tarafın kanunlarına göre geçerlidir.

MADDE 28

İki Devletten birinin ülkesinde icra kabiliyetini haiz noter senetleri gibi resmi belgelerin, diğer ülkede tenfizin isteneceği Devlet kanununa göre yetkili makam tarafından icra kabiliyetini haiz olduğuna karar verilir.

Bu makam sadece belgelerin düzenlendiği Devlette onların resmîyeti için gerekli şartları ihtiva edip etmediğini ve tenfizi istenen hükümlerin kamu düzenine veya bu Devlette uygulanan kamu hukuku prensiplerine aykırı olup olmadığını araştırır.

MADDE 29

İki Devletten birinin ülkesinde kabul edilmiş sözleşmeden doğan gayrimenkul ipotekleri diğer ülkede ancak, tescilin talep edildiği Devlet kanununa göre yetkili makaman ipotekle ilgili belgelerin icra kabiliyetini haiz olduklarına karar vermesinden sonra tescil edilir ve hüküm ifade eder.

Bu makam, belgelerin ve onları tamamlayan vekaletnamelerin tanzim edildikleri Devlette geçerlilikleri için gerekli şartları haiz olup olmadıklarını araştırır.

Yukarıdaki hükümler her iki ülkede yapılan terkin veya tenkise rıza işlemlerine de aynı şekilde uygulanır.

BÖLÜM III

CEZAI KONUYA İLİŞKİN ÖZEL HUKUMLER

KISIM I

SUÇLULARIN İADESİ

MADDE 30

Akit Taraflar, aşağıdaki maddelerde öngörülen kural ve şartlar çerçevesinde, her iki Devlettten birisinin ülkesinde bulunan ve diğer Devletin adli makamları tarafından hakkında kovuşturma yapılan veya mahkûmiyetine karar verilmiş olan kişileri karşılıklı olarak iade etmeyi taahhüt ederler.

MADDE 31

İade aşağıdaki hallerde kabul olunacaktır :

1) Her iki Akit Taraf kanunlarına en az bir yıl hürriyeti bağlayıcı nitelikte cezayı gerektiren suç veya suçlar dolayısıyla haklarında kovuşturma yapılan kişiler için;

2) Her iki Devletin kanunlarına cezayı müstelzim suçlar dolayısıyla isteyen Devlet mahkemelerince vicahen veya gıyaben en az iki ay hapis cezasıyla mahkûmiyetine karar verilen kişiler için.

MADDE 32

İade talebine konu olan fiil, istenilen Tarafça siyasi nitelikte veya buna murtabit bir suç olarak telâkki

./..

edildiği takdirde iade kabul edilmeyecektir.

MADDE 33

iade talebi aşağıdaki hallerde kabul edilmeyecektir :

- a) iade talebine konu olan suçlar istenilen Devlet ülkesinde işlenmiş ise;
- b) iade talebine konu olan suçlar dolayısıyla istenilen Devlette nihai olarak bir karar verilmiş ise;
- c) istenilen Devlet tarafından iade talebinin alındığı sırada isteyen Devlet veya istenilen Devlet kanuni mevzuatınca dava veya ceza zaman aşımı gerçekleşmiş ise;
- d) Suç, isteyen Devletin ülkesi dışında bu Devletin yurucu olmayan bir yabancı tarafından işlenmiş ve istenilen Devletin kanuni mevzuatı, ülkesi dışında bir yabancı tarafından işlenen bu tür suçlar için kovuşturma yapılmasına izin vermemekte ise;
- e) iade talebine konu olan suç istenilen Devlet tarafından sadece askeri yükümlülüklerin ihlali niteliğinde telâkki edilmekte ise;
- f) istenilen Devlette ilân edilen genel af durumunda fiilin, bir yabancı tarafından ülke dışında işlenmesi halinde kovuşturma yapılabilecek suçlardan olması kaydıyla, isteyen Devlet veya istenilen Devlette bir genel af ilân edilmiş ise;
- g) iade talebine konu teşkil eden suçlar dolayısıyla istenilen Devlette kovuşturma yapılmakta veya üçüncü bir Devlette nihai olarak karar verilmiş ise iade talebi reddolunabilir.

MADDE 34

Akit Tarafların kendi vatandaşları iadeye konu teşkil etmeyecektir. Vatandaşlık sıfatı iadenin istenildiği suçun işlendiği tarihe göre takdir olunacaktır.

Bununla birlikte istenilen Taraf diğer Taraf kendisine elinde bulunan dosya, belge ve eşyalarla birlikte diplomatik

./..

yoldan bir kovuşturma talebi ilettiği takdirde, diğer Devlet Ülkesinde her iki Devlette cezayı müstelzim suçları işleyecek olan kendi vatandaşları hakkında kovuşturma yaptırmayı taahhüt eder. İsteyen Tarafa, talebi ile ilgili olarak yapılan işlemler konusunda bilgi verilecektir.

MADDE 35

- 1) İade talebi yazılı olarak ve diplomatik yoldan yapılacaktır.
- 2) İade talepnamesine aşağıdaki belgeler eklenecektir.
 - a) İsteyen Taraf kanununda belirtilen usullere uygun surette isdar edilmiş ve infaz kabiliyetini haiz bir mahkûmiyet kararının veya tevkîf müzekkeresinin yahut aynı mahiyette diğer herhangi bir kararın aslı veya tasdikli sureti;
 - b) İade talebine konu teşkil eden fiillerin işleniş şeklini havi yazılı bir belge. İşlendikleri yer ve zaman, hukuki tavsifleri ve bunlara uygulanacak kanun hükümleri mümkün olduğu kadar sarih bir şekilde gösterilecektir; ve,
 - c) Uygulanacak kanun maddelerinin metinleri ve ayrıca talep edilen şahsın mümkün olduğu ölçüde sarih eşkali ile uyruklüğünü ve hüviyetini tesbite yarayacak diğer bilgiler.

MADDE 36

Acil durumlarda ve isteyen Devlet yetkili makamlarının talebi üzerine, 35.maddenin 2.fıkrasında belirtilen iade talepnamesinin ve belgelerin diplomatik yoldan gönderilmesine intizaren geçici tutuklamaya tevessül edilecektir.

Geçici tutuklama talebi istenilen Devlet yetkili makamlarına doğrudan posta veya telgraf yahut yazılı iz bira- kan herhangi bir yol ile iletilecektir.

Geçici tutuklama talebinde 35.maddenin 2.fıkrasında öngörülen belgelerden birinin mevcudiyeti belirtilecek ve bir iade talepnamesinin gönderileceğine dair niyete işaret

./..

edilecektir.

Bu talepre, yapılacak iade talebine esas teşkil eden suç, işlendiği yer, tarihi ve istenen şahsın eskâli imkân nisbetinde belirtilecektir. İsteyen makama, talebi ile ilgili olarak yapılan işlemler konusunda vakit geçirilmeksizin bilgi verilecektir.

MADDE 37

35.maddenin 2.fıkrasında öngörülen belgelerden birisi istenilen Devlete gönderilmediği takdirde tutuklamadan 45 gün sonra geçici tutuklamaya son verilebilir. Serbest bırakma iade taleplerinin bilahare gönderilmesi halinde tutuklamaya ve iadeyi engellemez.

MADDE 38

İstenilen Devlet, işbu sözleşmede öngörülen şartların tamamen oluştuğunu doğrulamak ihtiyacını duymakta ve bu eksikliğin giderilebileceği kanaatinde ise, talebi reddetmeden önce bu durumu diplomatik yoldan isteyen Devlet duyuracaktır.

İstenilen Devlet, bu bilgilerin alınması için bir süre tesbit edebilecektir.

MADDE 39

İade aynı veya değişik fiillerden dolayı aynı zamanda bir çok Devlet tarafından istenilmekte ise, istenilen Devlet bütün şartları ve özellikle isteyen Devletler arasında bilahare bir iade imkânını, iade taleplerinin tarih sıralarını, suçun vahametini ve işlendiği yeri gözönünde bulundurmak suretiyle serbestçe kararını verecektir.

MADDE 40

İadenin kabul edilmesi halinde, talep olunan şahsın tutuklandığı sırada yedinde bulunan veya daha sonra ele geçirecek suç neticesinde elde edilen veya delil niteliğindeki

./...

esya zaptedilecek ve isteyen Devletin talebi üzerine bu Devlete teslim olunacaktır.

İstenen şahsın firar etmesi veya ölmesi halinde iade olunamaması halinde dahi bu eşyalar teslim edilebilir.

Bununla birlikte, üçüncü şahısların bu eşyalar üzerindeki hakları saklıdır ve bu tür haklar mevcut olduğu takdirde, isteyen Devlette kovuşturma sona erdiğinde ve masrafları bu Devletçe ödenmek kaydıyla en kısa zamanda istenilen Devlete teslim edilecektir.

İstenilen Devlet bir ceza kovuşturması nedeniyle gerekli gördüğü takdirde zaptedilen eşyaları geçici olarak alıkoymabilir. Bunları teslim ederken dahi, kendisi de mümkün olduğu anda tekrar göndermek kaydıyla, aynı nedenlerle kendisine geri gönderilmesi şartını koyabilir.

MADDE 41

İstenilen Devlet iade talebi konusundaki kararını isteyen Devlete bildirecektir.

Talebin kısmen veya tamamen reddi halinde gerekçesi bildirilecektir.

İade kabul edildiği takdirde iadesi talep olunan şahsın teslim yeri ve tarihi, Akit Taraflarca müşterek bir kararla tesbit edilecektir.

Bundan sonraki fıkrada öngörülen husus saklı kalmak kaydıyla, isteyen Devlet, bu maddenin 3. fıkrası hükmüne göre tesbit edilen tarihten itibaren bir aylık süre içinde, iade olunan şahsın görevlileri tarafından teslim alınmasını sağlayacaktır.

Bu sürenin sonuna kadar isteyen Devlet, iade edilen şahsın teslim alınmasını sağlamadığı takdirde bu şahıs serbest bırakılacaktır ve bir daha aynı fiil nedeniyle iadesi istenemeyecektir.

./..

İstisnai durumların iade olunacak şahsın teslim edilmesini veya alınmasını engellemesi halinde ilgili Devlet diğerini sürenin bitiminden evvel durumdan haberdar edecektir. Bu durumda her iki Devlet başka bir teslim tarihi hususunda mutabık kalacaklar ve bundan önceki fıkra hükmü uygulanacaktır.

MADDE 42

İstenilen Devlette iadesi talep olunan şahıs hakkında iade talebine konu teşkil eden fiilden başka bir suç nedeniyle kovuşturma yapılmakta veya bir mahkûmiyet kararı verilmiş ise, bu Devlet talep hususunda bir karar verecek ve 41.maddenin 1 ve 2.fıkralarında öngörülen şartlar dairesinde iade talebiyle ilgili kararından isteyen Devleti haberdar edecektir. Bununla birlikte, iade talebinin kabul edilmesi halinde ilgili şahsın teslimi, istenilen Devlet adaleti ile işi bitinceye kadar ertelencektir.

Bu durumda teslim, 41.maddenin üçüncü fıkrası hükümleri gereğince tasbit edilecek tarihte yapılacaktır ve aynı maddenin 4, 5 ve 6.fıkraları uygulanacaktır.

İşbu madde hükümleri, ilgili şahsın isteyen Devlet adli makamlarının huzuruna çıkması için ve işi bitir bitmez geri gönderilmesi kesin şartı ile geçici olarak bu Devlete gönderilmesini engellemez.

MADDE 43

iade edilen şahıs, teslim edilmeden önce işlenmiş ve iadeye konu teşkil eden suçtan başka bir suç sebebiyle vicahi olarak yargılanamaz ve bir cezanın infazı için tutuklanamaz. Aşağıdaki haller müstesnadır :

1) iade olunduğu Devlet Ülkesini terketme imkânına sahip olmasına rağmen, kesin olarak serbest bırakılmasını takip eden 30 gün içinde terketmemiş veya terkettikten sonra bu Ülkeye geri dönmüş ise;

./...

2) Bu şahsı teslim eden Devlet muvafakat etmiş ise; bu takdirde, 35.maddenin 2.fakrasında öngörülen belgelerle, iade edilen şahsın iadenin kapsamı hakkındaki beyanını ve istenilen Devlet makamlarına savunması için savunma göndermesi imkanının kendisine tanındığı hususunu ihtiva eden tutanağı havi bir talepname gönderilmelidir.

Suç teşkil eden fiilin vasfı yargılama sırasında değiştiği takdirde, iade edilen kişi hakkında kovuşturma veya yargılama yapılabilmesi ancak, değişik şekilde tasvir edilen suçun temel unsurları itibariyle iadeye cezası vermesi halinde mümkündür.

MADDE 44

İlgilinin bundan önceki maddede öngörülen şartlarda isteyen Devlet ülkesinde kalması veya bu ülkeye geri dönmesi hali hariç olmak üzere, isteyen Devletin kendisine teslim edilmiş olan şahsı, teslim tarihinden önce işlenen fiiller dolayısıyla üçüncü bir Devlete iade edebilmesi için istenilen Devletin muvafakati gereklidir.

MADDE 45

iade edilen şahsı, hakkında yürütülen kovuşturmadan veya cezanın infazından herhangi bir şekilde sıyrarak yeniden istenen Devlet ülkesine geldiği takdirde, belgelerin gönderilmesine gerek olmaksızın ve sadece iade talebinin teyidi üzerine iade edilecektir.

MADDE 46

Akit Taraflardan birine teslim edilen her şahsın diğerinin ülkesinden geçmesine, isteyen Devlet tarafından diplomatik yoldan yapılacak talep üzerine müsaade edilecektir. Bu talepten önce, suçun iadeyi gerektiren nitelikte bulunduğu gösteren belgeler eklenecektir. 31.maddede öngörülen ve cezaların süresi ile ilgili şartlar nazara alınmayacaktır.

Havayolunun kullanılması halinde aşağıdaki hükümler uygulanacaktır :

a) Uçağın iniş yapması öngörülmemekte ise, isteyen Devlet, uçağın ülkesi üzerinden uçuş yapacağı Devleti haberdar edecek ve 35.maddenin ikinci fıkrasında öngörülen belgelerin mevcudiyetini kanıtlayacaktır. Mecburi iniş halinde bu beyan 36.maddede öngörülen geçici tutuklama talebi ile aynı sonuçları doğuracak ve isteyen Devlet usulüne uygun bir transit talebinde bulunacaktır.

b) Uçağın iniş yapması öngörülmekte ise, isteyen Devlet işbu maddenin birinci fıkrası hükümlerine uygun şekilde bir talepname gönderecektir.

MADDE 47

İşbu sözleşmenin uygulanmasından doğan masraflar, münhasıran istenilen Devlet ülkesinde yapılan masraflar hariç olmak kaydıyla isteyen Devlet tarafından karşılanacaktır.

Diğer Tarafa teslim edilen bir şahsın Akit Taraflardan birisinin ülkesinden transit geçişi dolayısıyla yapılan masraflar isteyen Devlet tarafından karşılanacaktır.

MADDE 48

İadeyi talep eden Akit Taraf, iade olunan şahıs hakkında yapılan kovuşturma sonucundan istenilen Akit Tarafı haberdar edecektir. İstenilen Akit Tarafın talebi üzerine isteyen Akit Taraf bu bilgi ile birlikte kesinleşmiş karar örneğini de gönderecektir.

KISIM II

ADLİ MAKAMLAR ÖNUNE ÇIKMAYA DAVET EDİLEN
ŞAHISLARIN BAĞIŞIKLIĞI

MADDE 49

Aleyhine kovuşturma konusu teşkil eden fiiller sebebiyle ifadesi alınmak üzere isteyen Taraf adli makamları huzu-

./...

runa celbedilen bir şahıs, hangi uyrukta olursa olsun, istenilen Taraf ülkesinden ayrıldığı tarihten önce mevcut olup, celpnamede sözkonusu edilmeyen fiiller dolayısıyla ne kovuşturulabilir ne tutuklanabilir ne de hürriyeti herhangi bir şekilde kısıtlanabilir.

KISIM III
ADLI SİCİL

MADDE 50

Her iki Devlet Adalet Bakanlıkları, kendi mahkemelerince diğer Tarafın vatandaşları haklarında ittihaz edilerek adli sicile işlenen mahkûmiyet kararları ile ilgili bilgileri karşılıklı olarak teati edeceklerdir.

MADDE 51

1) Bir ceza davası gerekli olup, diğer Akit Taraf adli makamlarınca talep edilecek adli sicil kayıtları ve bu hususa ilişkin tüm bilgiler istenilen Tarafa, kendi adli makamlarının benzeri durumlarda elde edebilecekleri ölçüde istenilen Tarafa gönderilecektir.

2) İşbu maddenin 1. fıkrasında öngörülen durumlar dışındaki benzeri talepler, istenilen Tarafın kanuni mevzuatı, yönetmelikleri veya uygulamasının öngördüğü şartlar çerçevesinde sonuçlandırılacaktır.

BÖLÜM IV

NIHAİ HUKUMLER

MADDE 52

İşbu Sözleşme onaylanacak ve onay belgelerinin mümkün olan en kısa süre içinde teatisini takip eden ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 53

İşbu Sözleşmenin uygulanması veya yorumlanması konusunda iki Akit Taraf arasında çıkabilecek uyuşmazlıklar diplomatik yolla çözümlenecektir.

MADDE 54

1) İşbu Sözleşme süresiz olarak akdedilmiştir.

2) Akit Taraflardan her biri Sözleşmeyi her an fesh-
edebilir ve bu fesih diğer Devlet bildirimini almasından altı
ay sonra hüküm ifade edecektir.

C e z a y i r ' d e 14 M a y ı s 1 9 8 9 t a r i -
hinde ikisi Türkçe ikisi Arapça ve dört metin de geçerli olmak
üzere dört nüsha halinde düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Cezayir Demokratik
Halk Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Mahmut Oltan SUNGURLU
Adalet Bakanı

Ali BENFLIS
Adalet Bakanı